

ΩΣ ΤΗΝ ΓΗ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ 10-10-2004)

Γιώργος Π. Ζανιάς

Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Στις αρχές της περασμένης εβδομάδας ένας δημοσιογράφος της μεγαλύτερης οικονομικής εφημερίδας της Χιλής έστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα σε συνάδελφό μου στο Πανεπιστήμιο ζητώντας να του συστήσει ένα αξιόπιστο άτομο για να συζητήσει μαζί του *«τα δημοσιονομικά προβλήματα της Ελλάδος με την Ευρωπαϊκή Ένωση»*. Μέχρι την μακρινή Γη του Πυρός έφτασε η χάρη μας με τους ατυχείς χειρισμούς της περίφημης *«απογραφής»*. Πολύ πιο κοντά μας, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι πλέον διαφορετική η αντιμετώπιση που έχουν οι Έλληνες στις επαφές τους με άλλους Ευρωπαίους. Στην καλύτερη περίπτωση, μας θεωρούν γραφικούς που δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε στο ύψος κάποιων δημοσιονομικών μεγεθών, και στην χειρότερη ψεύτες και αναξιόπιστους. Μια εικόνα που καμία σχέση δεν έχει με το αναβαθμισμένο κύρος που απέκτησε η χώρα τα τελευταία χρόνια. Δεν συνάδει βέβαια και με τα εύσημα που πήραμε για την επιτυχή τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων. Δυστυχώς, η χώρα μας φαίνεται ανίκανη να εκμεταλλευτεί αυτή την επιτυχία και να επιχειρήσει το ποιοτικό άλμα της οριστικής αναβάθμισής της στη διεθνή σκηνή, η οποία θα της φέρει πολιτικά και οικονομικά οφέλη. Όπως λει ο λαός μας: *«βάλαμε τα χέρια μας και βγάλαμε τα μάτια μας»*. Σε αυτό βέβαια βοήθησε και η συγκυρία στους κόλπους της ΕΕ και που έχει να κάνει με την τάση για αποθάρρυνση

των νέων κρατών μελών να ενταχθούν γρήγορα στην Ευρωζώνη και την διαμάχη ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Eurostat.

Τις τελευταίες ημέρες είδαν το φως της δημοσιότητας κάποια στοιχεία σχετικά με την «απογραφή», τα οποία ενισχύουν δύο παρατηρήσεις οι οποίες δύσκολα μπορούν να αμφισβητηθούν. Πρώτον, η σημερινή κυβέρνηση φαίνεται πως χρησιμοποίησε όλη την ευελιξία που παρέχουν οι κανονισμοί της Eurostat για να μεταφέρει στο παρελθόν και στο παρόν όσο το δυνατόν περισσότερα κονδύλια δαπανών του προϋπολογισμού ελαφρύνοντας τον μελλοντικό καταλογισμό δαπανών (front loading), προσθέτοντας στο δημοσιονομικό έλλειμμα της προηγούμενης κυβέρνησης. Στόχος, η παρουσίαση μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας από την σημερινή κυβέρνηση στη διαχείριση των οικονομικών και η περιορισμένη εκπλήρωση των υποσχεθέντων προεκλογικά. Δεύτερον, η «απογραφή» λειτούργησε σαν το χαλί κάτω από το οποίο κρύφτηκαν οι αδυναμίες της κυβέρνησης. Θα αναφερθώ μόνο σε μια. Σημαντικό μέρος του ελλείμματος του 2004 οφείλεται στην υστέρηση των φορολογικών εσόδων. Παρά το ότι η κυβέρνηση με νομοθετική ρύθμιση έκανε το 2004 να έχει 13 μήνες, για λόγους είσπραξης του ΦΠΑ, και το 2003 11μηνο, τα φορολογικά έσοδα υπολείπονται του στόχου για το 2004. Αυτό οφείλεται κυρίως στην απαξίωση του φορολογικού ελεγκτικού μηχανισμού από την ίδια την κυβέρνηση χωρίς να τον αντικαταστήσει από κάτι άλλο. Είχα προειδοποιήσει γι' αυτό με άρθρο μου στο ΒΗΜΑ τον περασμένο Απρίλιο. Τα έσοδα της περαίωσης φορολογικών υποθέσεων την οποία προώθησε η κυβέρνηση τελευταία, και ενάντια στην προεκλογική της δέσμευση, φαίνεται πως θα καταλογιστούν στο 2005. Δηλαδή ρίχνουμε όλα τα στραβά στην προηγούμενη κυβέρνηση και, ως εκ θαύματος, το έλλειμμα μειώνεται κατά 2,5 ποσοστιαίες μονάδες το 2005, όπως προβλέπει το σχέδιο του προϋπολογισμού. Και

κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις βέβαια ένα τέτοιο εγχείρημα είναι δύσκολο. Στο μεταξύ όμως, στην προσπάθεια να δείξουμε πως η «δική μας ομάδα παίζει καλύτερα», καταστρέψαμε το γήπεδο που δεν είναι άλλο από το κύρος και την αξιοπιστία της χώρας.